

До Київського апеляційного адміністративного суду

Апелянта (позивача): Олійника Дмитра Вячеславовича,

**на постанову Окружного адміністративного суду м. Києва
від 21 квітня 2015 р. у справі № 826/20330/14 (суддя Амельохін В. В.)**

АПЕЛЯЦІЙНА СКАРГА.

З мотивами оскаржуваної постанови, прийнятої у письмовому провадженні, і отриманої мною 24.04.2015 р. рекомендованим листом категорично неможливо погодитися, у зв'язку із чим вона підлягає скасуванню з наступних підстав.

Так, підставами для подачі адміністративного позову мною були зазначені: 1) відсутність повноважень Нацкомпослуг (далі відповідача) на встановлення тарифів на послугу централізованого опалення (ЦО) для підприємств, що здійснюють комбіноване виробництво теплової і електричної енергії (шляхом когенерації), що вбачається із системного аналізу положень діючого законодавства; 2) недотримання відповідачем положень п. 7 ч. 1 ст. 30 Закону України № 1875-IV «Про житлово-комунальні послуги» (одного з принципів державного регулювання цін/тарифів, як випередження зростання доходів населення над зростанням цін/тарифів на житлово-комунальні послуги).

Відхиляючи наведені у позові доводи щодо компетенції відповідача, суд першої інстанції посилається на ст. 6 («суміжні ринки») Закону України № 1682-III «Про природні монополії», в якій взагалі не міститься наведеного в оскаржуваній постанові тексту. У цій частині упередженим і некомпетентним судом бездумно переписані письмові пояснення відповідача, в яких були переплутані законодавчі акти. Насправді, відповідно до пункту 2 ч. 1 ст. 6 Закону України № 2479-VI «Про державне регулювання у сфері комунальних послуг», відповідач здійснює:

встановлення тарифів на комунальні послуги суб'єктам природних монополій та суб'єктам господарювання на суміжних ринках, ліцензування діяльності яких здійснюється національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг.

Натомість, відповідно до ст. 1 Закону України № 1682-III «Про природні монополії»:

суміжний ринок - товарний ринок, що не перебуває у стані природної монополії, для суб'єктів якого реалізація вироблених товарів або використання товарів інших суб'єктів господарювання неможливе без безпосереднього використання товарів, що виробляються (реалізуються) суб'єктами природних монополій.

Послуги ЦО і ГВ у м. Києві не є товарним ринком (на відмінність від теплової енергії і теплопостачання, питної води і водопостачання у розумінні профільних законів). Крім того, комунальні послуги, що надаються третіми особами на стороні відповідача є послугами безпосередньо природних монополій, тобто послуги ЦО і ГВ у м. Києві не є суміжним ринком. Відсутні послуги ЦО і ГВ також і в положеннях ст. 6 «суміжні ринки» Закону України № 1682-III.

Стосовно посилань суду про повноваження відповідача на встановлення тарифів на комунальні послуги суб'єктам природних монополій (п. 2 ч. 1 ст. 6 Закону України № 2479-VI) слід зауважити, що повноважень на встановлення тарифів на комунальні послуги суб'єктам природних монополій, які здійснюють виробництво теплової енергії шляхом когенерації і на теплоелектроцентралях (а до них віднесені ПАТ «Київенерго» і ТОВ «Євро-Реконструкція», що ними не заперечується) у відповідача не може бути, оскільки це прямо

б суперечило положенням Закону України № 2633-IV «Про теплопостачання», зокрема його статті 20:

Тарифи на виробництво, транспортування та постачання теплової енергії, крім тарифів на виробництво теплової енергії для суб'єктів господарювання, що здійснюють комбіноване виробництво теплової і електричної енергії та/або використовують нетрадиційні та поновлювані джерела енергії, затверджуються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг, та органами місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених законодавством.

Відповідно до ст. 15 Закону України № 2633-IV Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг, не здійснюється державне регулювання у сфері теплопостачання для суб'єктів господарської діяльності з теплопостачання, що здійснюють комбіноване виробництво теплової і електричної енергії та/або використовують нетрадиційні чи поновлювані джерела енергії.

При цьому, відповідно до ст. 16 Закону України № 2633-IV Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг не регулює господарську діяльність суб'єктів відносин у сфері теплопостачання систем з теплоелектроцентралями, ТЕС, АЕС, іншими когенераційними установками та установками, що використовують нетрадиційні або поновлювані джерела енергії, а до господарської діяльності належить не тільки виробництво теплової енергії, але й постачання теплової енергії (теплопостачання) та транспортування теплової енергії (ст. 1 Закону України № 2633-IV).

Положеннями ст. 1 Закону України 1875-IV «Про житлово-комунальні послуги» визначено:

комунальні послуги - результат господарської діяльності, спрямованої на задоволення потреби фізичної чи юридичної особи у забезпеченні холодною та гарячою водою, водовідведенням, газо- та електропостачанням, опаленням, а також вивезення побутових відходів у порядку, встановленому законодавством.

Системне тлумачення наведених законодавчих актів дає підстави для висновку, що опалення і забезпечення гарячою водою, тобто комунальні послуги, як результат господарської діяльності третіх осіб по цій справі ПАТ «Київенерго» і ТОВ «Євро-Реконструкція» (які при виробництві товарної продукції використовують теплоелектроцентралі та когенераційні установки) не є предметом регулювання Нацкомпослуг, отже відповідач не може встановлювати тарифи (як на товарну продукцію, так і комунальні послуги) для таких підприємств. Проте, судом першої інстанції при визначенні повноважень відповідача порушені положення норм матеріального права.

Так саме, не ґрунтуються на жодних законодавчих актах наведені в оскаржуваній постанові умовиводи упередженого і некомпетентного суду про те, що «*встановлення тарифів на послуги централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води для ПАТ «Київенерго» (ліцензіата з провадження господарської діяльності з постачання теплової енергії) можливе за умови встановлення тарифів для Товариства на постачання теплової енергії*». Судом в цій частині жодним чином не пояснюється, чому встановлення таких тарифів неможливе, наприклад, за умов встановлення тарифів на виробництво (що здійснювалося НКРЕ), або ж на транспортування теплової енергії, як інших складових цієї товарної продукції.

Крім того, повноваження НКРЕ на встановлення тарифів лише на виробництво теплової енергії ПАТ «Київенерго» і ТОВ «Євро-Реконструкція» не свідчить, що встановлення тарифів на постачання або ж на транспортування теплової енергії для цих третіх осіб на стороні відповідача автоматично належить до компетенції саме відповідача, а не інших уповноважених органів, зокрема органів місцевого самоврядування. Не наведено судом й положень законодавства, відповідно до яких було б прямо передбачено компетенцію відповідача на встановлення тарифів на централізоване опалення (ЦО) для суб'єктів господарювання, які використовують теплоелектроцентралі та когенераційні установки (третіх осіб на стороні відповідача).

Отже, в вищенаведених частинах висновки суду першої інстанції побудовані на виключно на припущеннях та пересмикуванні законодавства, а оскаржувана постанова прийнята з порушенням норм матеріального права.

Відхиляючи доводи про порушення відповідачем при прийнятті оспорюваних актів принципів державного регулювання цін/тарифів і відмовляючи в цій частині у позові упередженим і некомпетентним судом було неправильно визначено предмет позову та з виходом за межі заявлених мною вимог «встановлено», що я посилався на пункти 1, 2, 7 (частини 1) ст. 30 Закону України № 1875-IV «Про житлово-комунальні послуги», у той час як підставою мною було зазначено лише пункт 7 ч. 1 ст. 30 Закону України № 1875-IV (недотримання принципу випередження зростання доходів населення над зростанням цін/тарифів на житлово-комунальні послуги). У цій частині суд посилався на те, що Указом Президента України від 23.11.2011 р. № 1073/2011 до компетенції відповідача не віднесено, зокрема, забезпечення зростання доходів населення над зростанням цін/тарифів на житлово-комунальні послуги.

Втім, відповідно саме до п. 3 Положення, затвердженого цим указом, на відповідача покладено завдання:

збалансування інтересів суб'єктів господарювання, споживачів та держави; формування і забезпечення прогнозованості цінової і тарифної політики на ринках, які перебувають у стані природної монополії, та суміжних ринках у сфері теплопостачання і централізованого водопостачання та водовідведення.

Відповідно до п. 4 вказаного Положення відповідач на виконання покладених на нього завдань:

бере участь у формуванні та реалізації державної політики у сфері теплопостачання, централізованого водопостачання та водовідведення;

здійснює інші повноваження, визначені законами України та покладені на неї Президентом України.

Якщо соціальний захист населення дійсно віднесено законодавством до повноважень Міністерства соціальної політики, то відповідно до ч. 7 ст. 31 Закону України № 1875-IV центральні органи виконавчої влади, національні комісії, що здійснюють державне регулювання у відповідній сфері, несуть відповідальність за наслідки встановлення або регулювання цін/тарифів, що змінюються ними відповідно до їхніх повноважень.

Таким чином, необґрунтованими і невідповідними чинному законодавству є доводи упередженого і некомпетентного суду, що до компетенції відповідача не віднесено дотримання такого принципу державного регулювання цін/тарифів, як випередження зростання доходів населення над зростанням цін/тарифів на житлово-комунальні послуги (пункту 7 ч. 1 ст. 30 Закону України № 1875-IV). Крім того, ці доводи суперечать іншим вищенаведеним доводам: перед цим суд оскаржуваною постановою визнає, що державне регулювання у відповідній сфері покладене саме на відповідача.

З тексту оскаржуваної постанови незрозуміло – яким чином згадувана судом постанова Кабміну № 81 від 25.03.2014 р. «Про вдосконалення державної політики регулювання цін на природний газ і тарифів на теплову енергію та забезпечення посилення соціального захисту населення під час оплати житлово-комунальних послуг» спростовує недодержання відповідачем при державному регулюванні цін/тарифів вимоги пункту 7 ч. 1 ст. 30 Закону України № 1875-IV. Предметом регулювання постанови Кабміну № 81 від 25.03.2014 р. є рекомендації щодо встановлення тарифів на газ та перегляд тарифів на послуги ЦО і ГВ з урахуванням тарифів на газ. З оскаржуваної постанови неможливо зрозуміти: яким чином цей акт Кабміну стосується предмету і підстав позову.

Стосовно посилань відповідача на постанову Кабміну № 83 від 05.04.2014 р. «Про посилення соціального захисту населення в умовах підвищення цін і тарифів на комунальні послуги» слід зазначити, що відповідно до наявної у матеріалах справи офіційної статистичної інформації реальні доходи населення, падіння яких у 2014 р. порівняно з 2013 р. спостерігається в цілому по Україні (т. 3, а. с. 107) включають в себе і

соціальні допомоги та інші одержані поточні трансферти. Отже, отримані у 2014 р. населенням України компенсації, як невід'ємні складові реальних доходів вочевидь не компенсують витрати на житлово-комунальні послуги.

Крім того, відповідачем в судовому розгляді було визнано факт недотримання пункту 7 ч. 1 ст. 30 Закону України № 1875-IV при встановленні тарифів, що відповідно до ч. 3 ст. 72 КАС є підставою звільненою від доказування. При цьому, відповідальність за недотримання принципу державного регулювання цін/тарифів, який є предметом спору, відповідачем було покладено на Кабінет міністрів України. Однак, Законом України № 794-VII «Про Кабінет Міністрів України» не передбачено повноважень цього органу влади у сфері тарифоутворення. Не передбачені такі повноваження й ст. 116 Конституції.

Посилання суду на інші судові рішення свідчать не тільки про правове невігластво автора оскаржуваної постанови але й вроджену нездатність самостійно сформулювати власну правову позицію у справі. У згаданих в оскаржуваній постанові рішеннях, окремі з яких не набрали законної сили, предметами позовів не були оспорювані постанови відповідача. Крім того, як роз'яснюється листом ВАСУ від 14.11.2012 р. № 2379/12/13-12 «Щодо застосування статті 72 Кодексу адміністративного судочинства України»:

Водночас правова кваліфікація діяння особи, наведена у вироку в кримінальній справі або постанові про адміністративний проступок (тобто застосування тих чи інших правових норм до відповідної поведінки), не є обов'язковою для адміністративного суду.

Це стосується також і правової кваліфікації, наведеної у чинних рішеннях судів в іншій адміністративній, цивільній або господарській справі.

Відповідно висновки інших судів щодо правомірності чи протиправності дій особи, поведінка якої є предметом розгляду в адміністративній справі, не є обов'язковими для адміністративного суду, який таку справу розглядає.

Висновки та оцінки іншого суду щодо правомірності поведінки особи, її винуватості у вчиненні правопорушення тощо не позбавляють адміністративний суд, який розглядає по суті справу, предмет якої пов'язаний із відповідними діями цієї особи, права надати їм власну оцінку.

Фактично доводи оскаржуваної постанови представляють собою компіляцію із хибних логічно-сміслових конструкцій, наведених запереченнями відповідача і старанно відтворених судом, а також із вибіркового цитування упередженим і некомпетентним судом інших судових рішень з ЄДРСР, які не є преюдиційними для цієї справи.

З урахуванням категорії справи, що має розглядатися за правилами ст. 171 КАС доказами у справі є конкретні норми матеріального права та їх системне тлумачення, які свідчать про протиправність рішень відповідача. В порушення ч. 3 ст. 86 КАС наведені мною у позові і неодноразових письмових поясненнях докази не були оцінені судом у сукупності їхньої достатності і взаємного зв'язку. Не надано також й оцінки доказам третіх осіб на стороні позивача. В порушення вимог п. 3 ч. 1 ст. 163 КАС в оскаржуваній постанові відсутні мотиви неврахування окремих наданих доказів (зокрема, неодноразового застосування оспорюваних актів до мене і третіх осіб, підтверджених копіями рахунків, що свідчать про нормативно-правовий характер їхньої дії; інформації органів статистики щодо доходів населення). В порушення ст. 171 КАС відповідачем не опубліковано оголошення щодо оскарження постанови від 18.06.2014 р. № 756 (не виконане ухвалу суду).

На підставі викладеного, керуючись ст. ст. 171, 185, 195, 202 КАС України,

ПРОШУ:

постанову Окружного адміністративного суду м. Києва від 21 квітня 2015 скасувати, ухваливши нову постанову про задоволення позову.

Додатки: *копії скарги (для сторін); чотири квитанції судового збору (для суду).*

29 квітня 2015 р.

/Апелянт Олійник Д. В./